

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Driel - Kesteren

9 juni 1999

900-187

ISBN 90-421-0454-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW97.36362-6082029

uw brief
17 augustus 1998

ons kenmerk
U275-99/Ru/gl/900-188

onderwerp
Toetsingsadvies over het
milieueffectrapport Verbetering Rijnband-
dijk, dijkvak Driel - Kesteren

doorkiesnummer
(030) 234 76 50

Utrecht,
9 juni 1999

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Verbetering Rijnbanddijk, dijkvak Driel - Kesteren. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Dr. J. T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Rijnbanddijk, dijkvak Driel -
Kesteren

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop
Verbetering Rijnbandijk, dijkvak Driel – Kesteren

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Verbetering Rijnbandijk, dijkvak Driel – Kesteren,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, door de Commissie voor de milieueffect-
rapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Verbetering Rijnbandijk, dijkvak Driel – Kesteren,

de secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ruis', with a stylized flourish at the end.

drs. M.J. Ruis

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.T. de Smidt', with a stylized flourish at the end.

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 9 juni 1999

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. De totstandkoming van het toetsingsadvies	2
3. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop	3
3.1 Algemeen	3
3.2 Toelichting op het oordeel	3
4. Aanbevelingen bij de besluitvorming	5
4.1 Waardering strangen	5
4.2 Vormgeving bermen en taluds	5
4.3 Beplanting in onderhoud- en werkstrook	5
4.4 Landschapsplan	6
4.5 Strang bij Opheusden	6

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 augustus 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 juni 1999 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 161 d.d. 26 augustus 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het Polderdistrict Betuwe heeft het voornemen om het langs de linkeroever van de Neder-Rijn gelegen dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren hectometerpaal (O) 230 tot (O) 320 en (N) 0 tot (N) 73, te verbeteren. Dit gebeurt met het oog op de veiligheid van het achterliggende gebied. Het milieueffectrapport (MER) is opgesteld ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering.

Bij brief van 17 augustus 1998¹⁾ heeft het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland, als bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 26 augustus 1998 ter inzage gelegd²⁾.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken⁴⁾. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁵⁾.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶⁾, zoals vastgesteld op 8 december 1997;
- op eventuele onjuistheden⁷⁾;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸⁾.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het dijkverbeteringsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet in gaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.26, lid 2.

5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 8. [de inspraakreacties worden in het definitieve toetsingsadvies verwerkt]

6 Wm, artikel 7.23, lid 2.

7 Wm, artikel 7.23, lid 2.

8 Wm, artikel 7.10.

2.

DE TOTSTANDKOMING VAN HET TOETSINGSADVIES

In het overleg met bevoegd gezag en initiatiefnemer op 9 oktober 1998 was de Commissie van oordeel dat in het MER niet alle essentiële informatie aanwezig was. De initiatiefnemer heeft aanvullende informatie naar de Commissie gestuurd op 22 oktober en 4 november 1998. Op 22 december 1998 heeft de Commissie haar concept-toetsingsadvies opgestuurd naar bevoegd gezag en initiatiefnemer. Dit advies is met bevoegd gezag en initiatiefnemer besproken op 28 januari 1999. Tijdens deze vergadering is behalve de eerder toegestuurde aanvullende informatie ook nog de aanvullende informatie van 27 januari 1999 besproken.

In het concept-advies was door de Commissie aangegeven waarin het MER tekort schiet. De grootste tekortkoming betreft de wijze waarop met de maatgevende hoogwaterstand (MHW) is omgesprongen. In principe kan anticiperen op een verhoging van het MHW nuttig zijn omdat daarmee de kans op van toekomstige dijkverhogingen kan worden verkleind. Wanneer echter belangrijke LNC-elementen bij een MHW van 16.050 m³/s worden aangetast, dan moet in het MER worden onderzocht of deze elementen bij het wettelijk vastgestelde MHW van 15.000 m³/s wel kunnen worden gespaard. Pas dan is duidelijk welke negatieve milieugevolgen een keuze voor een verhoogd MHW heeft en kan het bevoegd gezag hiermee desgewenst rekening houden.

Toetsing van het MER aan de richtlijnen leidde volgens de Commissie tot de volgende conclusies:

- Het dijkverbeteringsplan werd voorgesteld te voldoen aan de gewenste veiligheid bij een afvoernorm van 16.050 m³/s, zonder aan te tonen dat de effecten op LNC (Landschap, Natuur en Cultuurhistorie) gering verschillen van de effecten bij de wettelijke afvoernorm van 15.000 m³/s. Voorts werd uitgegaan van een zogenaamd principeprofiel en een totaalprofiel.
- Toetsing door de Commissie van twee dijktrajecten aan de hand van de profieltekeningen liet zien dat de effecten op LNC-aspecten belangrijk kleiner zijn bij voldoen aan de afvoernorm van 15.000 m³/s dan bij 16.050 m³/s als norm.
- Door meer uitkiend te ontwerpen was naar de opvatting van de Commissie een aanzienlijke verkleining mogelijk van het verlies van LNC-waarden. Ook bleek op veel plaatsen de aanleg van de onderhoudsstrook verantwoordelijk voor de verwijdering van LNC-elementen.

Vervolgens vroeg de provincie aan de Commissie om het definitieve advies tot medio maart 1999 uit te stellen, om zo de initiatiefnemer de gelegenheid te geven een aanvulling te maken. Een eerste opzet van aanvullend onderzoek is op 12 februari besproken. De Commissie was van mening dat deze opzet nog niet de beoogde essentiële informatie zou opleveren. Een tweede opzet van aanvullend onderzoek is op 1 maart 1999 ontvangen. Op 16 maart heeft de Commissie het concept-toetsingsadvies aangevuld en opnieuw uitgebracht.

In bijlage 1 van dat toetsingsadvies werden drie redenen genoemd waarom het onderzoek volgens de Commissie ontoereikend zouden zijn om de beoogde essentiële informatie te kunnen opleveren.

Ten eerste werden niet alle knelpunten benoemd die bij een MHW van 16.050 m³/s optreden. Bovendien zou het aanvullend onderzoek zich beperken tot het (principe)profiel en werd niet gekeken naar de knelpunten die ontstaan als gevolg van de aanleg van de onderhoudsstrook en werkstrook. Ten tweede werd, voor zover knelpunten wel waren benoemd, onvoldoende onderzocht of door middel van uitkiend ontwerpen het knelpunt kon worden opgeheven. Ten-

slotte bleek niet uit het voorstel dat zou worden onderzocht waardoor de knelpunten worden veroorzaakt: om redenen van veiligheid, beheer of om andere redenen? Bovendien bleef onduidelijk of bij de voorstellen voor nader onderzoek de veiligheidsnorm geldend bij een afvoer van 15.000 m³/s zou worden aangehouden.

Op verzoek van de provincie en het Polderdistrict werd geen definitief advies uitgebracht zodat het Polderdistrict nogmaals in de gelegenheid zou zijn om in essentiële informatie voor de besluitvorming te voorzien. De aanvullende informatie werd op 26 april door de Commissie ontvangen in de vorm van het rapport *Nadere verklaring ten aanzien van het MER dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren*. Het nu voorliggende advies van de Commissie heeft zowel betrekking op deze laatstgenoemde aanvulling als op het MER.

De aanvullende informatie van het Polderdistrict heeft niet ter visie gelegen en er is hierover dus geen mogelijkheid tot inspraak geweest. De Commissie adviseert de aanvulling bij het ontwerpdijkverbeteringsplan ter visie te leggen.

3. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

3.1 Algemeen

De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvulling uiteindelijk de essentiële informatie is terug te vinden voor het nemen van een besluit over het dijkverbeteringsplan. Aanbevelingen waarvan de Commissie denkt dat deze de kwaliteit van het besluit ten goede zullen komen zijn in hoofdstuk 4 opgenomen.

3.2 Toelichting op het oordeel

Het merendeel van de geconstateerde essentiële tekortkomingen in het MER worden in bijlage 1 van de aanvulling -over de in het geding komende elementen langs de dijk- behandeld. Deze bijlage beoogt een overzicht te bieden van wat er met de waardevolle en zeer waardevolle elementen gebeurt uitgaande van de twee verschillende afvoernormen en bij uitgekiend ontwerpen. De Commissie is echter van mening dat bijlage 1 niet duidelijk is. Uit telefonisch contact met het Polderdistrict blijkt dat de bijlage als volgt moet worden gelezen:

- daar waar niets is ingevuld betekent niet dat er niets hoeft te gebeuren, maar dat niet is nagegaan of er wat moet gebeuren;
- de verklaringen van kolom 4 (uitgekiend ontwerp) zijn niet gebaseerd op één MHW. Wanneer het om een zeer waardevol (dik gedrukt) element gaat en uit kolom 1 blijkt dat deze bij een MHW van 15.000 m³/s kan worden gespaard, in dat geval wordt in kolom 4 vermeld wat de gevolgen voor het element zijn uitgaande van een MHW van 15.000 m³/s. In alle andere gevallen wordt uitgegaan van een MHW van 16.050 m³/s. Dit laatste geldt ook voor het geval dat kolom 1 het voorkeursalternatief is. Daarbij zijn volgens de nadere verklaring overigens alle diktes van aan te brengen bermen berekend bij 16.050 m³/s.

De Commissie heeft bij het beoordelen van de aanvulling bovenstaande informatie betrokken. Verder heeft de Commissie zich bij het oordeel over de aanwezigheid van de essentiële informatie beperkt tot de *zeer waardevolle* elementen. Voor de *waardevolle* elementen geldt dat in de aanvulling vrijwel niet is nagegaan wat de gevolgen voor die elementen zijn wanneer wordt uitgegaan van het wettelijk vastgestelde MHW en van een uitgekend ontwerp.

De Commissie kon voor een zestal zeer waardevolle elementen niet achterhalen hoe de initiatiefnemer in kolom 1 van bijlage 1 tot de daarbij horende verklaringen kwam. Kolom 1 geeft de verklaring voor wat met het element moet gebeuren bij een afvoernorm 15.000 m³/s waarbij niet naar beheer en onderhoud is gekeken en niet uitgekend is ontworpen. Bij deze elementen staat in kolom 1 vermeld dat ze verwijderd of verplaatst moeten worden hoewel op grond van de verstrekte informatie⁹) moet worden geconcludeerd dat er geen stabiliteitsproblemen zijn. De aanduiding in kolom 1 is van belang omdat dit bepalend is voor de vraag of uitgekend wordt ontworpen. Het betreft hier de elementen op de volgende locaties:

1. Hmp. 232: de stabiliteit van het binnentalud is volgens informatie aangemerkt als waarschijnlijk voldoende. Op dit gedeelte is er zowel binnen- als buitendijks geen stabiliteitsprobleem. Er zijn feitelijk geen werkzaamheden nodig.
2. Hmp. 238: de stabiliteit binnendijks is volgens informatie aangemerkt als goed.
3. Hmp. 249-250: stabiliteit binnendijks is volgens informatie goed.
4. Hmp. 264-265,5: stabiliteit binnendijks is goed. De zeer waardevolle taludvegetatie kan worden gespaard. Een probleem is hier een geplande as-verschuiving. De vraag is of deze nodig is.
5. Hmp 317,5: de stabiliteit is hier zowel binnen- als buitendijks goed. Of de twee linden kunnen worden gespaard hangt af van de plaats in het buitentalud.
6. Hmp 044-045: de stabiliteit is zowel buiten- als binnendijks goed.

Bovengenoemde elementen hoeven niet noodzakelijkerwijze ter uitvoering van werken of op grond van de keurbepalingen te worden verwijderd. Het is immers mogelijk om voor deze elementen vergunning af te geven wanneer dit geen invloed heeft op de veiligheid van de dijk. Uit nadere telefonische informatie van het Polderdistrict bleek dat de genoemde elementen voornamelijk moeten worden verwijderd vanwege de ligging binnen het beoordelingsprofiel. De Commissie merkt hierbij op dat handhaving van beplanting aan de binnenzijde soms mogelijk is vanwege de geringe overslaghoeveelheden. Bovendien is in het rivierengebied het optreden van hoog water niet verbonden aan het optreden van een storm waardoor omwaaien geen direct gevaar is. Gehoord de aanvullende informatie over de tabel vraagt de Commissie echter niet om een nieuwe aanvulling. De aanduidingen in kolom 1 zijn voor de zeer waardevolle elementen niet incorrect. Wel blijken ze te berusten op een zeer strikte interpretatie van de leidraden van de TAW. Verder is de aantasting van de zeer waardevolle LNC-elementen beperkt, zo blijkt uit het voorkeursalternatief.

9 De verstrekte informatie betreft: Rapport nr. R-1380 d.d. juni 1997 betreffende het oriënterend onderzoek II op 19 oktober 1998 door TAUW aan de Commissie is toegezonden. Verder: conceptrapport nr. R 1380/010 van 30-10-1998, rapportage R1380/030 toegezonden bij fax nr. R-1380.f 12 op 10 februari 1999 en tenslotte de resultaten in de aanvulling (*Nadere verklaring*) op blz. 17. Deze resultaten zijn in eerste instantie niet bij 15.000 m³/s uitgerekend en geven dus een iets te ongunstig beeld.

4. AANBEVELINGEN BIJ DE BESLUITVORMING

4.1 Waardering strangen

In de aanvulling is ten opzichte van het MER een nieuw onderscheid gemaakt tussen de waardevolle en zeer waardevolle LNC-elementen. Omdat de prioritering van de elementen een verantwoordelijkheid van het Bevoegd Gezag is, heeft de Commissie zich terughoudend opgesteld bij de beoordeling van deze prioritering. Desondanks kan de Commissie zich niet geheel vinden in de onderbouwing van de prioritering van de vegetatie en de strangen. Naar mening van de Commissie moeten de strangen uit landschappelijk en cultuurhistorisch oogpunt als *zeer* waardevol worden beschouwd.

- De Commissie beveelt aan voor alle bestaande, te vergraven strangen na te gaan in hoeverre deze kunnen worden ontzien bij een maatgevende afvoer van 16.050 m³/s en uitgekiend ontwerpen. Als geen aantasting kan worden voorkomen, dient vervolgens te worden nagegaan of de strangen bij een afvoer van 15.000 m³/s en uitgekiend ontwerp behouden kunnen worden.

4.2 Vormgeving bermen en taluds

In het MER en de aanvullende stukken staat dat wordt uitgegaan van een zogenaamd principeprofiel en een totaal profiel. Voor natuurtechnisch beheer en onderhoud is een taludhelling van 1:2,5 of van 1:3 gewenst. De Commissie is echter van mening dat landschappelijk gezien de aanwezige steilere taluds van bijzondere waarde geacht moeten worden.

- Aangezien ter vergemakkelijking van het onderhoud stroken worden aangelegd langs de dijk van vier meter breed, waardoor de dijk zowel van boven als beneden gemakkelijk bereikbaar wordt, geeft de Commissie in overweging aan de buitenzijde waar voor het verkrijgen van voldoende erosiebestendigheid natuurtechnisch beheer is voorzien, de taluds niet flauwer aan te leggen dan onder 1:2,5. Daardoor ontstaat een situatie waarbij de taludhelling overal 1:2,5 of flauwer is. De ingrepen voor veiligheid, natuurtechnisch beheer en onderhoud kunnen dan beperkt blijven tot de enkele stukjes waar een stabiliteitsprobleem is vastgesteld en daar waar de taluds steiler zijn dan 1:2,5.
- Waar aan de binnenzijde vanwege de geringe overslag (< 0,1 l/m.s) geen erosietechnische redenen zijn voor ingrepen adviseert de Commissie een helling van 1:2 te accepteren. Hiermee kunnen dan de werkzaamheden beperkt blijven tot de gedeelten waar een stabiliteitsprobleem of een piping probleem aanwezig is en daar waar taluds steiler zijn dan 1:2. Op deze manier is daar de steilste helling 1:2 en verder flauwer.

4.3 Beplanting in onderhoud- en werkstrook

De beplanting langs het dijktraject is ten dele getoetst conform de Handreiking Constructief Ontwerpen van de TAW en ten dele volgens de beheersopvattingen van het Polderdistrict. Voor het handhaven van beplanting in onderhoudstroken en werkstroken zijn naar de mening van de Commissie meer mogelijkheden aanwezig. Vooral op die plaatsen aan de buitenzijde waar slechts marginaal hoeft te worden gewerkt waardoor de werkstroken niet geheel hoeven te worden benut kan beplanting worden gespaard. Ook handhaving van beplan-

ting aan de binnenzijde is naar de mening van de Commissie vaker mogelijk omdat slechts met zeer geringe overslaghoeveelheden rekening hoeft te worden gehouden en omdat in het rivierengebied het optreden van hoog water niet verbonden is aan het optreden van een storm. Bovendien ligt het binnentalud benaderd volgens de handreiking van de TAW buiten het zogenaamde beoordelingsprofiel waardoor beplanting daarin niet zondermeer problematisch is.

- De Commissie geeft het bevoegd gezag in overweging om tenminste de beplanting in de werkstroken te sparen omdat deze stroken alleen tijdelijk in gebruik zijn en mogelijk er niets volledig hoeven te worden benut. Als toch overwogen wordt zeer waardevolle elementen uit de werkstrook te verwijderen, dan is het van belang om aan te tonen dat dit voor het realiseren van de dijkverbetering (uitgekiend en bij een MHW van 15.000 m³/s) noodzakelijk is. Voor de werkstroken geldt dat de Commissie van mening is dat door uitgekiend te ontwerpen (zorgvuldige inpassing bij een minimaal benodigde breedte) beplanting kan worden gespaard. De Commissie adviseert te onderzoeken welke waardevolle beplanting hierdoor behouden kan blijven.

4.4 Landschapsplan

Volgens de Projectnota/MER (p. 113-114) en het Ontwerpplan (35-36) zal beplanting die verdwijnt worden gecompenseerd. Daarnaast is sprake van verplaatsing van beplanting die niet gehandhaafd kan worden. Uitgangspunt is dat beplanting wordt gecompenseerd en aangevuld aan de kant van de dijk waar bomen en struiken verdwijnen. Een aantal locaties wordt specifiek genoemd: oude en nieuwe strangen, met name voor de (her)plant van knotwilgen, de fossiele geul van de Oude Rijn (hmp 63), het binnendijkse bos Randwijk (hmp 286-287) en het tracé van de voormalige Dwarsdijk (hij hmp 23).

- De Commissie beveelt aan voor deze beplanting een landschapsplan op te stellen om samenhangende oplossingen te bereiken. De landschappelijke structuur kan daarvoor de uitgangspunten geven ter bepaling van zowel de locatie als de aantallen van herplant en nieuwe aanplant. Een dergelijk plan maakt ook duidelijk welke beplanting het Polderdistrict realiseert en welke beplanting door de medewerking van anderen kan worden gerealiseerd.

4.5 Strang bij Opheusden

De nieuw te graven strang ter hoogte van Opheusden (hmp 38-44) is geprojecteerd ter plaatse van een mogelijk Middeleeuws verkavelingspatroon. Zowel in het dijkverbeteringsplan als in het inrichtings- en beheersplan (Maneswaard) staat echter vermeld dat cultuurhistorische waarden zo veel mogelijk ontzien dienen te worden.

- De Commissie beveelt daarom aan te onderzoeken of het verschuiven van de strang in noordelijke richting mogelijk is zodat de verkaveling intact kan blijven.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport en de
aanvulling daarop
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Driel – Kesteren

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

**Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 augustus 1998 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen**

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
Bezoekadres: Markt 11 Arnhem		Postadres: Postbus 9090 6800 GB Arnhem
Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GB UTRECHT		telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@provincie.gelderland.nl
datum: 17 augustus 1998		nummer: MW97.36362-6082029
onderwerp: Verzoek om advies over de projectnota/MER voor de dijkverbetering Rijnbandijk, dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren, hmp(O) 230-hmp(N) 73		Commissie voor de milieu-effectrapportage datum: 26 AUG. 1998 nummer: 1231-98 dossier: 900-61 Hd/Sc/pres/bib/em
Hierbij sturen wij u (in drievoud) de projectnota/MER, het geotechnisch onderzoek en het ontwerp-dijkverbeteringsplan voor de verbetering van de Rijnbandijk, dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren hmp(O) 230-hmp(N) 73. Wij zullen de bij ons college ingezonden inspraakreacties en adviezen van de wettelijke adviseurs zo snel mogelijk toezenden met het verzoek deze bij uw advisering aan ons college te betrekken. Wij vragen u ons zo snel als mogelijk over de projectnota/MER advies uit te brengen. De - in afschrift bijgevoegde - bekendmaking van de inzage vindt plaats op 26 augustus 1998 in enkele regionale en lokale kranten en de Staatscourant.		
Gedeputeerde Staten van Gelderland		
		griffier
Commissaris van de Koningin		
bijlagen: - projectnota MER (3x) - geotechnisch onderzoek (3x) - ontwerp-dijkverbeteringsplan (3x) - afschrift bekendmaking		
coll. -/jl code: SP/M9804885/1		
inlichtingen bij dhr. J. Bleeker		doorkiesnr. 359 88 62
verzonden 24 AUG. 1998		Postbank 989752 ABN-AMRO Arnhem 53 50 28 403 BNG 's-Gravenhage 28 50 10 824

BIJLAGE 1a

**Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 juni 1999 waarin de
termijn voor het advies van de Commissie is verlengd**

PROVINCIE GELDERLAND

PROJECTBUREAU DIJKVERBETERING

Aan : Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Van : J. Bakker
Datum : 9 juni 1999
Betreft : Uitstel toesingsadvies Driel-Kesteren

Namens het Bevoegd Gezag bevestigen wij hierbij dat u uitstel is verleend voor het uitbrengen van het toetsingsadvies Driel-Kesteren, tot medio juni 1999. Wij hechten groot belang aan een kwalitatief goed en bruikbaar advies en vinden het daarom belangrijk dat de initiatiefnemer nadere informatie kon aanleveren om de belangen van natuur en milieu volwaardig in beeld te brengen. Dit komt de verdere besluitvorming en uitvoering ten goede. Voor nadere argumentatie voor het uitstel verwijzen wij ook naar de fax van de heer Bleeker van onze dienst (d.d. 22 maart 1999) en sluiten wij aan bij brief van de dijkstoel van het polderdistrict Betuwe van 23 april 1999.

Vriendelijke groet,

J. Bakker

Projectleider

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 161 d.d. 26 augustus 1998

Terinzagelegging en openbare zitting

Dijkverbeteringsproject Rijnbandijk, dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren

Via deze bekendmaking willen wij u op de hoogte stellen van het voornemen tot dijkverbetering en de gelegenheid bieden hierop te reageren. Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres zullen worden verzonden. Gedeputeerde Staten van Gelderland vervullen die coördinerende rol. De besluitvorming over de verbetering van deze dijk gebeurt op basis van de Wet op de waterkering.

Voor de verbetering van de Rijnbandijk, dijkvak Driel-Lakemond-Kesteren, hmp (O) 230-(N)73, gelegen in de gemeenten Wageningen, Heteren en Kesteren heeft het polderdistrict Betuwe te Elst de projectnota/milieueffectrapport (MER) en het ontwerp-dijkverbeteringsplan ingediend. Tevens heeft het polderdistrict aanvragen voor vergunningen e.d. ingediend bij de betrokken overheden. Hierover nemen zij afzonderlijk besluiten.

Het gaat om de volgende vergunningsaanvragen met het oog op de uitvoering van de dijkverbetering:

- een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewater voor het verwerken van secundaire bouwstoffen (Rijkswaterstaat, Directie Oost-Nederland en provincie Gelderland);
- een vergunning op grond van de Rivierenwet (Rijkswaterstaat, Directie Oost-Nederland);
- een verzoek om vrijstelling van artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening (gemeenten Heteren en Kesteren);
- een kapvergunning op grond van de Algemene plaatselijke verordening (gemeenten Heteren en Kesteren);
- een aanlegvergunning op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (gemeenten Heteren en Kesteren);
- een bouwvergunning op grond van de Woningwet (gemeenten Heteren en Kesteren);
- een vergunning in het kader van de Monumentenwet (gemeente Kesteren);
- een melding op grond van de Wet Milieubeheer voor het verwerken van secundaire bouwstoffen (provincie Gelderland);
- een ontheffing ingevolge artikel 7 van de Algemene Keur (polderdistrict Betuwe);
- het nemen van verkeersmaatregelen in het kader van de Wegenverkeerswet ten behoeve van de aanleg van een fietspad op de Marsdijk en de Spees (polderdistrict Betuwe).

Terinzagelegging

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de bijbehorende projectnota/MER en de genoemde aanvragen liggen van 27 augustus tot en met 23 september 1998 ter inzage in:

- het ambtshuis van het polderdistrict Betuwe, Dorpsstraat 8 te Elst (Gld), op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur;
- het gemeentehuis van Kesteren, Burg. Lodderstraat 20 te Ophiusden, op werkdagen van 8.30 tot 12.30 uur en maandagavond van 17.00 tot 19.00 uur;
- het gemeentehuis van Heteren, Flessestraat 11 te Heteren, op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur en op maandagavond van 17.30 tot 19.00 uur;

- het stadhuis van Wageningen, afdeling Voorlichting, Markt 22 te Wageningen, op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur;
- de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur;

Indien u niet in staat bent tijdens kantooruren de ter inzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u contact opnemen met het Projectbureau dijkverbetering van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer).

Schriftelijke zienswijzen

Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres worden verzonden. U kunt tot en met 23 september 1998 op een of meer van de hiervoor genoemde onderdelen schriftelijk reageren bij:

**Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Projectbureau dijkverbetering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem**

Graag onder vermelding van nummer MW97.36362. Wij verzoeken u bovendien bovenaan de brief aan te geven op welk onderdeel u reageert. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken om zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge zienswijze/openbare zitting

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt op 17 september 1998 een openbare zitting georganiseerd in De Bongerd, Rauwendael 3 te Heteren. Vertegenwoordigers van betrokken overheden zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. De zitting begint om 19.30 uur.

U wordt verzocht zoveel mogelijk gebruik te maken van deze zitting, wanneer u uw zienswijze uitsluitend mondeling wilt indienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over bovenvermeld dijkverbeteringsproject kunt u zich wenden tot de provincie Gelderland, Projectbureau Dijkverbetering, de heer J. Bleeker, tel. (026) 359 88 62.

Arnhem, 26 augustus 1998
nr. MW97.36362

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kamminga - Commissaris van de Koningin
C. Crasborn - griffier

provincie
GELDERLAND

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Polderdistrict Betuwe

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: Vaststellen van een dijkverbeteringsplan voor de Rijnbandijk tussen Driel en Kesteren volgens de Wet op de Waterkering

Categorie Besluit m.e.r. 1994 : C12.1

Activiteit: Verbetering, met het oog op de veiligheid van het achterliggende gebied, van de langs de linkeroever van de Neder-Rijn gelegen dijk tussen Driel en Kesteren (hectometerpaal (O) 230 tot (O) 320 en (N) 0 tot (N) 73).

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 27 augustus 1997

richtlijnenadvies uitgebracht op: 4 november 1997

richtlijnen vastgesteld op: 8 december 1997

kennisgeving MER: 26 augustus 1998

toetsingsadvies uitgebracht: 9 juni 1999

Bijzonderheden: Op 9 oktober 1998 was de Commissie van oordeel dat in het MER niet alle essentiële informatie aanwezig was. Vervolgens zijn een aantal aanvullingen en voorstellen voor nader onderzoek naar de Commissie gestuurd. De Provincie Gelderland verzocht de Commissie haar advies aan te houden zodat het Polderdistrict in de gelegenheid zou zijn om in de essentiële informatie voor de besluitvorming te kunnen voorzien. De belangrijkste reden voor het vragen naar een aanvulling was dat in het MER onvoldoende informatie werd verschaft over de mogelijkheden (zeer) waardevolle LNC-elementen te sparen door te kiezen voor het wettelijk vastgestelde MHW (15.000 m³/s) en door uitgekiend te ontwerpen. De aanvulling heeft uiteindelijk geleid tot dit advies waarin de Commissie concludeert dat de essentiële informatie in het MER met de aanvulling is terug te vinden. In hoofdstuk 2 van dit toetsingsadvies is de totstandkoming van dit advies beschreven.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. H. Dijkstra

drs. M.A. Kooiman

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

drs. J.T.C.M. Sprangers

ing. J.G. Westerhoven

Secretaris van de werkgroep: drs. R.A.A. Verheem (richtlijnen)

drs. M.J. Ruis en dr. A.C.P.M. van der Heijden (toetsing)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980825 980922	Gemeente Kesteren	Opheusden	981104
2.	980914	M. Breunissen	Opheusden	981104
3.	980915	ir. W.J. Klein Lankhorst	Opheusden	981104
4.	980918	A. van den Berg	Opheusden	981104
5.	980918	A. Groeneveld-Bakkenes	Opheusden	981104
6.	980920	K. van Ingen	Opheusden	981104
7.	980919	P. Verhage	Randwijk	981104
8.	980920	Delsink Auto's	Renkum	981104
9.	980920	F. ter Horst-Olthof en G.J. ter Horst	Opheusden	981104
10.	980918	O.A. de Lange en A.K. Denneman	Opheusden	981104
11.	980922	Blom Advocaten, namens M.M.J. Driessen en I. Ophorst	Veenendaal	981104
12.	980920	GLTO Heteren en Kesteren	Randwijk	981104
13.	980920	G.Th. van der Wal	Heteren	981104
14.	980918	Terca Baksteen B.V.	Haafden	981104
15.	980919	J.M. van Schaik-Eijsink	Heteren	981104
16.	980920	Ch. van Neerbos	Driel	981104
17.	980921	G. Beekhuizen en I.T.C. Beekhuizen- Arissen	Heteren	981104
18.	980922	mr. G.M.H. Mason	Opheusden	981104
19.	980922	L.M. van Setten	Opheusden	981104
20.	980922	Gebroeders B. en J. Teunissen	Randwijk	981104
21.	980922	H.J. Mulder en L.J.M. Mulder Dat	Driel	981104
22.	980909 980922	fam. H. van Eldik en fam L. Scheur- water	Kesteren	981104
23.	980919	P. Peters Holland B.V.	Opheusden	981104

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
24.	980921	Diverse bewoners Erfstraat + Dijk- straat	Randwijk	981104
25.	980918	G.L. Zaadnoordijk en J.A. van Beek	Opheusden	981104
26.	980921	J.J. van Zetten en J.D.M. van Zetten	Kesteren	981104
27.	9809--	J.H. Huiberts	Opheusden	981104
28.	980922	Dienst Landelijk Gebied	Arnhem	981104
29.	980922	Rentmeesters- en Administratiekan- toor 'Duvekot', namens Van Poecke	Rheden	981104
30.	980918 980921	Fam. Eerbeek J. Eerbeek en J. Huibers	Randwijk	981104
31.	980921	F.W.M. van Brandenburg	Heteren	981104
32.	980921	P. Nijkamp	Heteren	981104
33.	980918	P.T.A. de Haar	Randwijk	981104
34.	980920	J. de Goede	Randwijk	981104
35.	980918	P.E. Timmer	Randwijk	981104
36.	980917 980921	J. Vermeer	Opheusden	981104
37.	980919	W. van Heteren	Randwijk	981104
38.	980917	dhr. Schut, mede namens diverse bewoners Drielse Rijndijk	Driel	981104
39.	980917	Drie Gasthuizen (zie reactie nr. 38)	Arnhem	981104
40.	980917	M. Breebaart, mede namens bewo- ners Hoenderkamp	Heteren	981104
41.	980922	G.P.M. Willems en U. Attema	Randwijk	981104
42.	980598 980921	Eigenaren/bewoners Kastanjelaan	Heteren	981104
43.	980923	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	981104
44.	980823	H. Jochemsen	Opheusden	981104
45.	980922	L.M. Rutgers van der Loeff (5x)	Randwijk	981104
46.	980922	A.J. Achterberg	Opheusden	981104
47.	980921	G. Mauritz	Opheusden	981104

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
48.	-----	Verslag openbare zitting d.d. 17 september 1998 te Heteren	-----	981104

